

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410265 Komperskulla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0410265 Komperskulla

Kommun: Olofström

Områdets totala areal: 0,34 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-07

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Komperskulla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

Det prioriterade bevarandevärdet är den artrika slätterängen med sin förekomst av rödlistade, hävdberoende arter. Ängen har stor betydelse för bevarandet och möjlighet till spridning av slättergynnade arter i området. Natura 2000-området är ett representativt exempel på äldre tiders slätterängar i västra Blekinges småskaliga odlingslandskap.

Beskrivning av området

Komperskulla ligger i västra Blekinge, cirka 6 kilometer öster om Olofström. Området utgörs av en liten, men mycket artrik slätteräng. Ängen ligger intill en granplantering, precis under en större kraftledning. Ledningsgatan har regelbundet röjts, vilket bevarat slätterängen i ett relativt öppet skick. I mitten av 1980-talet upptäckte föreningen Blekinge flora att det fanns höga floravärden under kraftledningen. Området hade då inte brukats på cirka 25 år och var planterat med gran, avsedda att bli julgranar. Ängen röjdes och har sedan dess skötts av

Olofströmsbygdens Naturskyddsförening. Föreningen fagar på våren, slår ängen med lie och bärgar höet, oftast i augusti, och efterbete sker sedan med får. Ängen ligger intill lämningarna efter en gammal gård, Ryssapellens.

Ängen har en frisk till fuktig ängsvegetation med arter som Sankt Pers nycklar, ängsnattviol (rödlistekategori nära hotad), jungfru Marie nycklar, smörbollor, darrgräs, brudsporre, svinrot, sommarfibbla (nära hotad), backmåra (nära hotad), månlåsbräken (nära hotad) och brudborste. Området hyser också en artrik fjärilsfauna, med rödlistade arter som bredbrämrad bastardsvärmare (nära hotad), mindre bastardsvärmare (nära hotad), violettbrämrad guldvinge (nära hotad) och ängsmetallvinge (nära hotad), samt andra insekter som långhorningen smalvingad blombock (nära hotad). Några mindre träd och buskar av rönn, björk, enbuskar och hassel växer i ängen. En del kvarstående fjolårsgräs finns, särskilt i de mer låglänta, västra delarna. I den del av området som är utvecklingsmark är slyuppslaget stort och grässvålen av igenväxningskaraktär. Slätterängen och utvecklingsmarken är inhägnade som två separata betesfällor.

Vad kan påverka negativt

- Minskad eller upphörd slåtter/efterbete, vilket på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- En felaktig skötsel av slätterängen, till exempel användning av icke skärande redskap eller för tidig slåtter.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren vid efterbete av ängen ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Körning med motorfordon i slätterängen, till exempel vid besiktning av kraftledningen och ledningsgatan.
- Skuggning från intilliggande trädplanteringar.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

- Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan år 2001 enligt Länsstyrelsens beslut. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.
- Miljöersättning för bevarande av betesmarker och slätterängar enligt Miljö- och landsbygdsprogrammet år 2014-2020 finns i området.

Behov av skötselåtgärder:

Utvecklingsmarken är i stort behov av slyröjning och ökat hävdtryck. Visst behov av ökad hävd finns även i de västra, låglänta delarna av slätterängen.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och -arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6510 - Slätterängar i låglandet**

Areal: 0,18 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slätterängen i Komperskulla är frisk till fuktig, med en artrik ängsflora. Här växer bland annat rödlistade arter som ängsnattviol (nära hotad), sommarfibbla (nära hotad), backmåra (nära hotad) och månlåsbräken (nära hotad), liksom Sankt Pers nycklar, smörbollor, darrgräs, brudsporre, svinrot, ängsvädd, prästkrage, ängsskallra, gullviva, jungfrulin, jungfru Marie nycklar och brudborste. Området hyser också en artrik fjärilsfauna, med flera rödlistade arter. Några mindre träd och buskar av rönn, björk, enbuskar och hassel växer i ängen.

Bevarandemål

Områdets slätteräng ska vara minst 0,18 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och präglad av slätter med efterbete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av slättergynnade arter, exempelvis darrgräs, jungfru Marie nycklar, nattviol, svinrot och smörbollor. Brudborste, prästkrage och höskallra ska förekomma rikligt. Slätterängen ska vara helt öppen med endast enstaka buskar och träd. Träd, buskar, sly eller ohävdarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska ej förekomma. Fjärilsfaunan ska vara artrik och det ska finnas värdarter för bastardsvärmare och ängsmetallvinge i form av ängs- och bergssyra, käringtand och andra ärtväxter.

Bevarandetilstånd

Bevarandetilståndet bedöms som gott.

Dokumentation

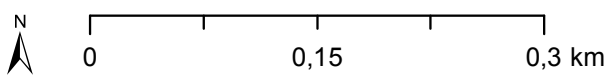
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-03-31)
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2001. Beslut om biotopskydd för slåtteräng inom fastigheten Komperskulla 1:3 Olofströms kommun. Dnr. 231-1820-01. Objektnr. 1031018.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1996. Odlingslandskapet i Blekinge - bevarandeplan. Objektnr. 60.25.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410265 Komperskulla

Kartskala 1:5 000